

Sygn. akt II KK 6/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 15 stycznia 2013 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Józef Szewczyk (przewodniczący)

SSN Małgorzata Gierszon

SSN Dariusz Świecki (sprawozdawca)

Protokolant Anna Janczak

w sprawie **N. P.**

skazanego za przestępstwo z art. 291 § 1 kk

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 kpk

w dniu 15 stycznia 2013 r.,

kasacji, wniesionej przez Prokuratora Generalnego na korzyść N. P.

od wyroku Sądu Rejonowego w W.

z dnia 20 kwietnia 2006 r.,

- 1. uchyla zaskarżony wyrok w zakresie orzeczenia o karze grzywny,**
- 2. wydatkami postępowania kasacyjnego obciąża Skarb Państwa.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem Sądu Rejonowego w W. z dnia 20 kwietnia 2006 r., oskarżony N. P. uznany został za winnego popełnienia przestępstwa z art. 291 § 1 k.k. i za to na podstawie tego przepisu w związku z art. 58 § 3 k.k. i art. 34 § 1 k.k. w zw. z art. 35 § 1 k.k. wymierzono mu karę 10 miesięcy ograniczenia wolności polegającej na

wykonywaniu nieodpłatnej kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 20 godzin miesięcznie, a na podstawie art. 33 § 2 k.k. orzeczono karę grzywny w wysokości 30 stawek dziennych określając wysokość jednej stawki na 10 zł.

Wyrok ten uprawomocnił się w pierwszej instancji

Od tego wyroku kasację na korzyść skazanego wniósł Prokurator Generalny zaskarżając wyrok w całości i zarzucił rażące i mające istotny wpływ na treść orzeczenia naruszenie przepisów prawa procesowego, a mianowicie art. 387 § 2 i 3 k.p.k., polegające na uwzględnieniu przez sąd wadliwego wniosku oskarżonego o wydanie wyroku skazującego bez przeprowadzenia postępowania dowodowego, w następstwie czego doszło do rażącego naruszenia przepisu prawa materialnego – art. 33 § 2 k.k., poprzez wymierzenie N. P., na podstawie tego przepisu, kary grzywny obok kary zasadniczej ograniczenia wolności, podczas gdy przepis ten dopuszcza możliwość wymierzenia grzywny kumulatywnej tylko obok kary zasadniczej pozbawienia wolności. W konkluzji skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja jest zasadna co do postawionego w niej zarzutu. Rzeczywiście Sąd pierwszej instancji rażąco naruszył art. 387 § 2 i 3 k.p.k. uwzględniając wniosek oskarżonego o dobrowolne poddanie się karze w postaci wymierzenia kary ograniczenia wolności i grzywny, co doprowadziło do wydaniu wyroku z rażącą obrazą art. 33 § 2 k.k. Przepis ten przewiduje bowiem wymierzenie grzywny tylko obok kary pozbawienia wolności a nie kumulatywnie z karą ograniczenia wolności. Wskazane uchybienia miały istotny wpływ na treść wyroku, albowiem wobec oskarżonego orzeczono grzywnę, pomimo braku podstawy prawnej. Zarzut kasacji jest więc oczywiście zasadny.

Natomiast rozważania wymaga wskazany w kasacji zakres zaskarżenia – w całości i wniosek o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania. Zdaniem skarżącego w postępowaniu kasacyjnym konieczne jest uchylenie całości wyroku wydanego w trybie konsensualnym, gdyż sanowanie uchybienia wymaga – jak w tym przypadku – modyfikacji wniosku o skazanie bez przeprowadzenia rozprawy lub dobrowolnego poddania się karze. Skarżący formułując taki wniosek powołał się na pogląd wyrażony przez Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 6 czerwca 2012 r., III KK 407/11

(nie publ.). Zauważyć jednak trzeba, że przywołany pogląd Sąd Najwyższy wypowiedział w sprawie, w której Prokurator Generalny wniósł kasację na niekorzyść skazanego w części dotyczącej orzeczenia o srodku karnym. Dlatego też Sąd Najwyższy rozważał dwa zagadnienia. Pierwsze, czy w trybie konsensualnym dopuszczalne jest zaskarżenie wyroku w części. Drugie, czy dopuszczalne jest w tym zakresie uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania celem sanowania stwierdzonego uchybienia. Stanowisko Sądu Najwyższego, na które powołuje się skarżący, należy więc odnieść do realiów konkretnej sprawy. Nie zawsze bowiem konieczne będzie uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania w celu zmodyfikowania wniosku złożonego w trybie konsensualnym, aby sanować stwierdzone uchybienie. W wypadku wniesienia kasacji na korzyść skazanego działa zakaz reformationis in peius, który w razie uchylenia wyroku i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania uniemożliwia pogorszenie sytuacji prawnej skazanego. Oznacza to, że wniosek o skazanie w trybie konsensualnym nie może zostać zmodyfikowany w ponownym postępowaniu w sposób mniej korzystny dla oskarżonego w stosunku do poprzedniego, wadliwego wniosku, nawet gdyby wyraził on na to zgodę. Dlatego też zaskarżenie kasacją wyroku wydanego w trybie konsensualnym na korzyść skazanego może w realiach konkretnej sprawy uzasadniać sanowanie stwierdzonego uchybienia w postępowaniu kasacyjnym. Taka sytuacja ma właśnie miejsce w rozpoznawanej sprawie. W wypadku bowiem uwzględnienia wniosku prokuratora o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania, w tym postępowaniu modyfikacja wniosku oskarżonego o dobrowolne poddanie się karze mogłaby nastąpić tylko na jego korzyść przez wyeliminowanie żądania orzeczenia obok kary ograniczenia wolności także grzywny. Skoro więc sanowanie stwierdzonego uchybienia w postaci wydania wyroku z obrazą art. 33 § 2 k.k. polegać ma na ponownym orzeczeniu kary ograniczenia wolności, ale bez grzywny, to także w postępowaniu kasacyjnym może zapaść orzeczenie usuwające z obrotu prawnego wadliwe rozstrzygnięcie.

Dlatego też Sąd Najwyższy uchylił zaskarżony wyrok w części dotyczącej orzeczenia o grzywnie, zaś wydatkami postępowania kasacyjnego obciążył Skarb Państwa (art. 638 k.p.k.).

